

VENDÉGPROFESSZOR VOLTAM

Az utóbbi évtizedben sokat változott az európai biztonság. Az eltelt tíz esztendő során a világ tanúja lehetett annak az alapvető paradigmaváltásnak, melynek eredményeként az Észak-atlanti Szövetség úgy látta megvalósíthatónak régóta érvényes politikai céljának - az európai igazságos, tartós békés rend - megteremtését, hogy 1999. január 29-én Javier Solana NATO-főtitkár levélben felkérte Magyarországot a szövetséghez való csatlakozásra. Ma már tudjuk, hogy a felkérést ez év március 12-én követte a csatlakozási okmányok letétbe helyezése az Egyesült Államok Missouri államában levő Independence-ben. Ezt a friss és semmi mással össze nem téveszthető történelmi érzést éltem át, amikor a ZMNE Vezetés- és Szervezéstudományi Kar Katonai Kommunikációs Rendszerszervező tanszékének egyetemi adjunktusaként egy katonai delegáció fogadott negyedmagammal 1999. április 5-én az amszterdami repülőtéren.

A Hollandiában eltöltött négy hetes tanulmányi út előkészítését egy 1998-as Partnerség a békéért (PfP) kezdeményezésű program tette lehetővé, mely a NATO és az akkori partnerországok - közöttük a Cseh Köztársaság, Lengyelország és Magyarország - közötti kapcsolatok és a gyakorlati katonai együttműködés bővítését célozta meg. A program további célja volt a békefenntartó képesség elősegítése a közös tervezés, gyakorlatok és kiképzés útján, fokozva részben a partnerországok, de különös tekintettel a NATO tagországok katonai erőinek interoperabilitását.

A tanulmányi út elnyerését egy ún. Pool-táblázat kitöltését követően a Honvéd Vezérkar Vezetési Főcsoportfőnökségének a kiutazási javaslatát támogató tanszékvezetői-dékáni vélemény segítette elő.

Maga a Híradó Iskola (NL Signal School OCEDE) az Ede-i Kiképző Központ része, melyben más területeken - mint az Elektronikai hadviselés és Katonai felderítés - is folyik oktatás. A Híradó Iskola a holland védelmi minisztériumtól a Kiképző Központon (Landmacht Trainingcentre Ede) keresztül kap támogatást. A Híradó Iskola a NATO parancsnokság kiképzési létesítményeként is funkcionál, melyhez adminisztratív támogatást a Közép-európai Szövetséges Fegyveres Erőktől (AFCENT) kap.

A mintegy harminc napos hollandiai kinttartózkodásom jelentős hányadát az Ede városban levő Híradó Iskolában megszervezett tanfolyamokon, előadásokon és gyakorlati foglalkozásokon való részvétel tette ki. A tanulmányi út nemzetközi jellegére tekintettel (International CIS3 Course) a fő hangsúly az Észak-atlanti Szövetséghez újjonnan csatlakozott tagországok sajátosságaira esett.

Ezzel összefüggésben volt alkalmam néhány előadás megtartására. "A Magyar Honvédség Katonai kommunikációs rendszerének interoperabilitással összefüggő néhány kérdése" címmel elhangzó előadás meglehetősen sok visszhangot keltett, melynek során kiderült, hogy a nyelvi-technikai együttműködés lehetőségei és különösen problémái hasonlóak a Cseh Köztársaság és Lengyelország katonai kommunikációs rendszereiben is. Egy másik előadás keretében "A katonai telekommunikációs és informatikai folyamatok távlati integrációját" elemeztem. Az expozét követő hozzászólásokból kiderült, hogy annak ellenére, hogy ez a kérdés elsősorban a szövetség fejlettebb katonai kommunikációs rendszerekkel rendelkező tagállamaiban időszerű, a tudományos-technikai fejlődés gyorsuló fejlődésének köszönhetően néhány éven belül mind a Cseh Köztársaság, mind Lengyelország vonatkozásában feszítő problémát fog jelenteni.

Az egyhónapos tanulmányi út alatt megismertem a NATO és a Holland katonai kommunikációs rendszert (ZOODIAC), a kapcsolóközpontok technikai felépítését, a katonai kommunikációs hálózatok ellenőrzésével, vezetésével összefüggő folyamatok szervezését. Betekintést kaptam a vezetési és irányítási információs rendszerekbe, melyek közül újszerűek voltak számomra az integrált hardver- és szoftver technikai projektek. Megerősítő jellegű információt kaptam a NATO Kommunikációs rendszerének tervezésével kapcsolatban, valamint a műholdas kommunikáció földi- és űrszergemense vonatkozásában.

Különös érdeklődéssel elemeztem az információvédelemi tevékenységgel összefüggő menedzselési és technikai kérdéseket, tekintettel arra, hogy feszítő ellentmondások léteznek a magyar katonai rejtjelzés hasonló területein.

Érintőlegesen - rendszerszemléletű - ismereteket szereztem az Elektronikai Hadviselés Szövetségi rendszerben történő felépítéséről és működéséről, valamint a közös Német/Holland hadtest katonai kommunikációs rendszeréről. Az 1999. április 5-től május 1-ig tartó tanulmányi út fő célja a NATO és a Holland állandó telepítésű hírközpontjainak és az állandó (stratégiai szintű) híradásának a tanulmányozása volt, tekintettel arra, hogy levelező doktorandusz hallgatóként jelenleg ezt a témakört kutatom. Mivel egy "Angol-Magyar katonai kommunikációs kifejezések szótára" című egyetemi jegyzetet készítek elő, ehhez nagy segítséget nyújtott az idegen nyelvi környezet és a hollandiai híradó-szakmai konzultáció.

Összességében megállapítható, hogy annak ellenére, hogy a magyar és a holland katonai képzési rendszer néhány elemében jelentősen eltér egymástól, a célt - sokoldalú, széles szakmai ismerettel rendelkező és azt kreatívan alkalmazni tudó katonai menedzser képzését - mindkét forma eredményesen teljesíti. Véleményem szerint az egyetemünkön oktatók reális - teljesítőképes és nemzetközi vonatkozásban is konvertálható tudományos teljesítményének növelése, egyetemünk valós nemzetközi kapcsolatainak magas szinten tartása megköveteli az ilyen és hasonló célú- és tartalmú nemzetközi tanulmányi és kutató utakon való

részvételt, melynek támogatásáért ezúton is köszönetemet fejezem ki szolgálati és szakmai előljáróimnak, kollégáimnak.

***Fekete Károly mk. őrnagy,
egyetemi adjunktus***